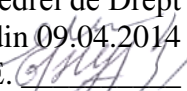
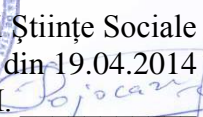

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT**

Aprobat la Ședința Catedrei de Drept
proces verbal nr. 9 din 09.04.2014
Șeful Catedrei de Drept Botnari E.

Aprobat la Ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale
proces verbal nr.4 din 19.04.2014
Președintele Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale Cojocaru I.

**CURRICULUM
la unitatea de curs**

INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL

**AUTOR: V.Pînzari,
conf.univ., dr.**

Bălți – 2014

I. INFORMAȚIE DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Drept și științe sociale

Catedra: Drept

Domeniul general de studiu: 38 Drept

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: 381 Drept

Denumirea specialității/specializării: 381.1 Drept

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs în planul de învățământ	Anul de studii / semestrul	Limba de predare	Numărul de ore				Evaluare		Responsabil de unitatea de curs
			P	S	L	I/i	Credite ECTS	Forma de evaluare	
F.02.O.12	I/II	Română	46	44	-	90	6	examen	V.Pînzari

Statutul: unitate de curs fundamentală/obligatorie

II. Personal didactic

	Gradul didactic	Titlul științific	Prenumele și numele, încadrarea (titular/cumul)	Date contact
Curs	conf. univ.	dr.	Veaceslav Pînzari, titular	vpinzari@gmail.com tel. 0231 52317
Seminarii				

II. INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul „Introducere în dreptul civil” pentru anul I constituie, fără îndoială, punctul de plecare pentru studiul Dreptului privat, dar el constituie totodată și punctul obligatoriu de trecere – *conditio sine qua non* – pentru studiul dreptului, în general, în toată complexitatea acestuia, cu toate ramurile și disciplinele lui, în eternă multiplicare și variate transformări¹. Dreptul civil se caracterizează printr-un stil sobru, precis, expresie a unei deosebite prudențe, din această cauză cel ce se apleacă asupra studiului acestuia, trebuie să știe că nici un fapt, sau act, nici o împrejurare, nici o calificare, nici o noțiune nu trebuie exprimată cu aproximație, ci într-un mod care să nu lase urmă de îndoială. Pe parcursul studiului acestei discipline, studenții vor învăța să gândească în termeni juridice, cu semnificația lor specifică, indiferent de accepțiunile acelor noțiuni în vorbirea curentă, în literatură ori chiar în filosofia generală².

Pentru studentul în drept, dreptul civil reprezintă una din materiile fundamentale de studiu predată studenților din anul I. Dar în procesul de învățare, studenții vor descoperi că dreptul civil este privit și ca o ramură a științelor juridice și, implicit, un obiect al activității sale de cercetare, al cărei prim rezultat este dezvăluirea înțeleșurilor noțiunii de drept civil³. Datorită poziției pe care o ocupă dreptul civil în sistemul nostru de drept, precum și datorită funcției acestuia de „drept comun”, credem că nici nu mai este necesar să scoatem în evidență de ce în planul de studii unitatea de curs „Introducere în dreptul civil” este fundamentală. El se lansează în primii ani de facultate și pune începutul studierii principiilor și instituțiilor de bază a ramurilor dreptului privat care se vor învăța în anii următori.

¹ T.R.Popescu, Drept civil I, Editura „Oscar Print”, București, 1994, p.5.

² Ibidem.

³ Reghini I., Diaconescu Ș., INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL, Vol.I, Editura „Sfera Juridică”, Cluj-Napoca, 2004, p.7.

III. COMPETENȚELE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind reglementarea legală a instituțiilor acestei ramuri ale dreptului;
- să delimiteze obiectul de studiu al disciplinei „Introducere în dreptul civil” de cel al altor discipline;
- să cunoască instituțiile fundamentale ale acestei ramuri ale dreptului civil, cum ar fi: raportul juridic civil, subiectele raportului juridic civil, capacitatea juridică, drepturile subiective civile, izvoarele raportului juridic civil, actul juridic civil, reprezentarea în dreptul civil, termenele în dreptul civil, prescripția extinctivă etc.;
- să stabilească rolul disciplinei „Introducere în dreptul civil” în cadrul sistemului dreptului;
- să poată realiza corelația dintre doctrina și practica judiciară în materia instituțiilor dreptului civil;
- să cunoască evoluția instituțiilor din cadrul disciplinei „Introducere în dreptul civil” la diferite etape istorice de dezvoltare;
- să cunoască reglementarea legală, dar și analiza doctrinară a instituțiilor din cadrul disciplinei „Introducere în dreptul civil” în diferite țări.

La nivel de aplicare:

- să identifice particularitățile nașterii, existenței și stingerii raporturilor juridice civile, în general;
- să interpreteze corect normele juridice civile ce reglementează instituțiile părții generale ale dreptului civil;
- să racordeze baza normativă de reglementare a acestor instituții la realitatea practică;
- să aplice reglementările legale la situații concrete din practică;
- să aplice cunoștințele teoretice la situațiile din practică.

La nivel de integrare:

- să încadreze disciplina „Introducere în dreptul civil” în cadrul ramurilor dreptului privat;
- să stabilească corelația între aspectele teoretice și practic-aplicative în domeniul părții generale a dreptului civil;
- să scoată în relief carențele cadrului normativ de reglementare a instituțiilor din partea generală a codului civil;
- să elaboreze propuneri de *lege ferenda* privind înlăturarea acestor carențe legislative în materia menționată;
- să prevadă consecințele erorilor determinate de aplicarea incorectă a dispozițiilor legale în domeniul raporturilor juridice civile;
- să-și perfecționeze continuu capacitatea de a putea opera cu prezumțiile stabilite în legislația civilă;
- să evidențieze contradicțiile dintre norme juridice în cadrul unui act normativ, precum și între norme cuprinse în diferite acte normative.

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Tematica și repartizarea orientativă a orelor la prelegeri / seminarii

Nr.	Tema	Numărul de ore	
		Prelegeri	Seminarii
1.	Caracteristica generală a dreptului civil	2	2
2.	Raportul juridic civil - caracteristica generală	2	2
3.	Persoana fizică-subiect al raportului juridic civil	6	6
4.	Persoana juridică - subiect al raportului juridic civil	6	6
5.	Conținutul raportului juridic civil	2	2
6.	Apărarea drepturilor personale	2	2
7.	Obiectul raportului juridic civil	4	2

8.	Temeiurile nașterii, modificării sau stingerii raporturilor juridice civile	2	2
9.	Condițiile de validitate ale actului juridic civil	4	4
10.	Modalitățile actului juridic civil	2	2
11.	Efectele actului juridic civil	2	2
12.	Nulitatea actului juridic civil	4	4
13.	Reprezentarea în dreptul civil	2	2
14.	Termenele în dreptul civil	2	2
15.	Prescripția extinctivă	4	4
	Total	46	44

V. LUCRUL INDEPENDENT CU STUDENȚII

Conținutul unității de curs	Obiective de referință	Nr. de ore
<p>TEMA 1. CARACTERISTICA GENERALĂ A DREPTULUI CIVIL</p> <p>1. Definiția dreptului civil ca ramură de drept. 2. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil. 3. Rolul dreptului civil în dreptul comun. 4. Principiile dreptului civil. 5. Delimitarea dreptului civil față de alte ramuri de drept. 6. Izvoarele dreptului civil. 7. Acțiunea legii civile în timp, în spațiu și asupra persoanelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să cunoască accepțiunile termenului „drept civil” ✓ Să definească dreptul civil ca ramură de drept ✓ Să analizeze definiția cea mai răspândită în literatura juridică a dreptului civil ca ramură de drept ✓ Să evidențieze carențele strecurate în această definiție ✓ Să formuleze o definiție proprie a dreptului civil ca ramură de drept ✓ Să identifice obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil ✓ Să cunoască rolul dreptului civil în dreptul comun ✓ Să expună principiile dreptului civil ✓ Să efectueze delimitarea dreptului civil față de alte ramuri de drept ✓ Să studieze izvoarele dreptului civil ✓ Să cerceteze acțiunea legii civile în timp, spațiu și asupra persoanelor ✓ Să evidențieze carențele strecurate în reglementarea legală a acțiunii legii civile în timp art.6 C.civ. ✓ Să efectueze o comparație a reglementării legale a acțiunii legii civile în timp în legislația civilă a RM și cea a altor țări 	24
<p>TEMA 2. RAPORTUL JURIDIC CIVIL – CARACTERISTICA GENERALĂ</p> <p>1. Generalități privind raportul juridic civil. 2. Elementele raportului juridic civil: - Noțiunea de subiecte ale raportului juridic civil; - Conținutul raportului juridic civil; - Obiectul raportului juridic civil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să definească raportul juridic civil ✓ Să identifice caracterele raportului juridic civil ✓ Să analizeze elementele constitutive ale raportului juridic civil ✓ Să studieze definiția și categoriile subiectelor raportului juridic civil ✓ Să examineze capacitatea juridică a subiectelor raportului juridic civil ✓ Să expună noțiunea de conținut al raportului juridic civil ✓ Să prezinte definiția obiectului raportului juridic civil 	4
<p>TEMA 3. PERSOANA FIZICĂ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să prezinte definiția legală a persoanei fizice 	

<p>- SUBIECT AL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de persoană fizică. 2. Capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu a persoanelor fizice. 3. Individualizarea persoanelor fizice. 4. Ocrotirea unor categorii de persoane fizice. 5. Declararea dispariției și declararea decesului unei persoane. 6. Efectele declarării dispariției și decesului unei persoane. 7. Efectele reapariției persoanei declarate dispărute sau decedate. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să expună definiția capacității de folosință a persoanei fizice ✓ Să efectueze analiza reglementării legale a capacității de folosință ✓ Să cunoască caracterele juridice ale capacității de folosință ✓ Să descrie începutul capacității de folosință a persoanei fizice ✓ Să cerceteze îngrădirile capacității de folosință a persoanei fizice ✓ Să identifice momentul încetării capacității de folosință a persoanei fizice ✓ Să definească capacitatea de exercițiu a persoanei fizice ✓ Să efectueze analiza reglementării legale a capacității de exercițiu a persoanei fizice ✓ Să expună premisele și felurile capacității de exercițiu a persoanei fizice ✓ Să cunoască caracterele juridice ale capacității de exercițiu a persoanei fizice ✓ Să distingă felurile capacității de exercițiu a persoanei fizice ✓ Să delimiteze mijloacele de identificare a persoanei fizice ✓ Să studieze numele ca atribut de identificare a persoanei fizice ✓ Să cerceteze domiciliul ca atribut de identificare a persoanei fizice ✓ Să diferențieze domiciliul de reședință ✓ Să examineze starea civilă ca atribut de identificare a persoanei fizice ✓ Să identifice importanța individualizării persoanei fizice prin atributele de identificare ✓ Să efectueze caracterizarea generală a ocrotirii unor categorii de persoane fizice prin mijloace de drept civil ✓ Să cerceteze ocrotirea persoanelor lipsite de capacitatea de exercițiu prin tutelă ✓ Să studieze ocrotirea persoanelor limitate în capacitatea de exercițiu prin curatelă ✓ Să cunoască cazurile și condițiile declarării dispariției persoanei ✓ Să expună efectele pe care le produce declararea dispariției persoanei ✓ Să efectueze un studiu asupra efectelor apariției persoanei dispărute ✓ Să distingă cazurile și condițiile declarării decesului persoanei ✓ Să descrie efectele pe care le produce declararea decesului persoanei ✓ Să efectueze o cercetare a efectelor apariției persoanei declarate decedată ✓ Să realizeze o comparație între efectele apariției persoanei dispărute și efectele apariției 	<p>12</p>
---	--	------------------

	persoanei decedate	
TEMA 4. PERSOANA JURIDICĂ - SUBIECT AL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL 1. Teoriile privind persoana juridică. 2. Clasificarea persoanelor juridice. 3. Capacitatea juridică civilă a persoanei juridice. 4. Atributele de identificare ale persoanelor juridice. 5. Înființarea persoanelor juridice. 6. Reorganizarea persoanelor juridice. 7. Încetarea activității persoanelor juridice.	✓ Să definească persoana juridică ✓ Să expună teoriile privind persoana juridică ✓ Să identifice elementele constitutive ale persoanei juridice ✓ Să enunțe clasificarea persoanelor juridice în funcție de diferite criterii de clasificare ✓ Să definească capacitatea de folosință a persoanei juridice ✓ Să analizeze caracterele juridice ale capacității de folosință a persoanei juridice ✓ Să studieze începutul, conținutul și sfârșitul capacității de folosință a persoanei juridice ✓ Să definească capacitatea de exercițiu a persoanei juridice ✓ Să cerceteze începutul, conținutul și sfârșitul capacității de exercițiu a persoanei juridice ✓ Să prezinte atributele de identificare a persoanei juridice ✓ Să investigheze modalitățile de înființare a persoanelor juridice ✓ Să descrie modul de înregistrare a persoanelor juridice ✓ Să analizeze funcționarea persoanei juridice ✓ Să studieze modurile de reorganizare a persoanei juridice ✓ Să investigheze dizolvarea persoanei juridice ✓ Să caracterizeze lichidarea persoanei juridice	12
TEMA 5. CONȚINUTUL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL 1. Definiția dreptului subiectiv civil. 2. Clasificarea drepturilor subiective.	✓ Să definească conținutul raportului juridic civil ✓ Să prezinte definiția dreptului subiectiv civil ✓ Să efectueze clasificarea drepturilor subiective civile după diverse criterii de clasificare	4
TEMA 6. APĂRAREA DREPTURILOR PERSONALE 1. Categoriile de drepturi personale nepatrimoniale. 2. Apărarea onoarei și demnității. 3. Mijloacele de apărare pe cale civilă a onoarei și demnității.	✓ Să cerceteze recunoașterea drepturilor subiective civile ✓ Să studieze ocrotirea drepturilor subiective civile ✓ Să analizeze modul și principiile de exercitare a drepturilor subiective civile ✓ Să examineze limitele de exercitare a drepturilor subiective civile ✓ Să definească abuzul de drept ✓ Să cunoască reglementarea legală a mijloacelor de apărare a drepturilor personale nepatrimoniale ✓ Să definească onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei ✓ Să diferențieze apărarea onoarei și demnității pe cale civilă de cea realizată prin intermediul normelor altor ramuri de drept ✓ Să exemplifice cum se realizează răspândirea informațiilor ce lezează onoarea, demnitatea	4

	<p>sau reputația profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Să identifice modul și mijloacele de restabilire a onoarei, demnității și reputației profesionale 	
<p>TEMA 7. OBIECTUL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL</p> <p>1. Bunurile - obiecte ale raportului juridic civil.</p> <p>2. Corelația dintre bunuri și patrimoniu.</p> <p>3. Clasificarea bunurilor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să dea definiția obiectului raportului juridic civil ✓ Să clarifice corelația dintre obiectul și conținutul raportului juridic civil ✓ Să determine corelația dintre obiectul raportului juridic civil și noțiunea de „bunuri” ✓ Să analizeze definiția legală și cea doctrinară a noțiunii de „bun” ✓ Să dea o apreciere proprie definițiilor legală și doctrinară a noțiunii de „bun” ✓ Să prezinte corelația dintre „bunuri” și „lucruri” ✓ Să statueze corelația dintre „bunuri” și „patrimoniu” ✓ Să studieze clasificarea bunurilor după diferitele criterii de clasificare ✓ Să cunoască importanța fiecărui criteriu de clasificare 	4
<p>TEMA 8. TEMEIURILE NAȘTERII, MODIFICĂRII SAU STINGERII RAPORTURILOR JURIDICE CIVILE</p> <p>1. Faptul juridic.</p> <p>2. Actul juridic civil.</p> <p>3. Clasificarea actelor juridice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să dea definiția izvorului raportului juridic civil ✓ Sa cunoască clasificarea izvoarelor raportului juridic civil ✓ Să analizeze definiția legală a actului juridic civil ✓ Sa identifice carențele strecurate în definiția legală dată actului juridic civil prin dispozițiile art.195 C.civ. ✓ Să cunoască terminologia sau sensurile expresiei „act juridic civil” ✓ Să deosebească clasificarea actelor juridice în funcție de diverse criterii de clasificare ✓ Să înțeleagă importanța fiecărui criteriu de clasificare 	4
<p>TEMA 9. CONDIȚIILE DE VALIDITATE ALE ACTULUI JURIDIC CIVIL</p> <p>1. Consimțământul - condiție de fond a actului juridic civil.</p> <p>2. Viciile de consimțământ.</p> <p>3. Obiectul actului juridic civil: condițiile de valabilitate ale obiectului actului juridic civil.</p> <p>4. Forma actului juridic civil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să dea definiția condițiilor de validitate a actului juridic civil ✓ Să cunoască clasificarea condițiilor de validitate a actului juridic civil ✓ Să analizeze capacitatea de a încheia actul juridic ca condiție de validitate a actului juridic civil ✓ Să definească consimțământul ca condiție de validitate a actului juridic civil ✓ Să prezinte corelația dintre consimțământ și voința juridică ✓ Să expună formarea și principiile voinței juridice în dreptul civil ✓ Să cerceteze condițiile de validitate ale consimțământului ✓ Să studieze viciile de consimțământ ✓ Să prezinte definiția doctrinară a obiectului actului juridic civil ✓ Să analizeze definiția legală a obiectului actului juridic civil dată de art.206 al.1 C.civ. 	8

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să realizeze o comparație între definiția legală și cea doctrinară a obiectului actului juridic civil ✓ Să facă o paralelă între obiectul actului juridic civil și obiectul raportului juridic civil ✓ Să delimiteze condițiile de validitate ale obiectului actului juridic civil ✓ Să studieze cauza actului juridic civil ✓ Să determine condițiile de validitate ale cauzei actului juridic civil ✓ Să examineze forma actului juridic civil ✓ Să investigheze principiul consensualismului ✓ Să cunoască clasificarea condițiilor de formă ale actului juridic civil 	
TEMA 10. MODALITĂȚILE ACTULUI JURIDIC CIVIL 1. Termenul ca modalitate a actului juridic civil. 2. Condiția ca modalitate a actului juridic civil. 3. Sarcina ca modalitate a actului juridic civil.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să prezinte definiția și reglementarea legală a modalităților actului juridic civil ✓ Să analizeze termenul ca modalitate a actului juridic civil ✓ Să enunțe clasificarea și efectele termenului ✓ Să cerceteze condiția ca modalitate a actului juridic civil ✓ Să expună clasificarea și efectele condiției ca modalitate a actului juridic civil ✓ Să studieze sarcina ca modalitate a actului juridic civil ✓ Să trateze clasificarea și efectele sarcinii ca modalitate a actului juridic civil 	4
TEMA 11. EFECTELE ACTULUI JURIDIC CIVIL 1. Noțiunea și determinarea efectelor actului juridic civil. 2. Definiția, enumerarea și reglementarea principiilor efectelor actului juridic civil. 3. Principiul forței obligatorii – <i>pacta sunt servanda</i> . 4. Principiul irevocabilității actului juridic civil. 5. Principiul relativității efectelor actului juridic civil – <i>res inter alios acta, allis neque nocere, neque prodesse potest</i> . 6. Excepțiile de la principiul relativității efectelor actului juridic	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să dea definiția efectelor actului juridic civil ✓ Să efectueze determinarea efectelor actului juridic civil ✓ Să realizeze o prezentare a principiilor efectelor actului juridic civil ✓ Să analizeze principiul forței obligatorii – <i>pacta sunt servanda</i> ✓ Să cerceteze principiul irevocabilității actului juridic civil ✓ Să studieze principiul relativității efectelor actului juridic civil – <i>res inter alios acta, allis neque nocere, neque prodesse potest</i> ✓ Să facă diferențierea între noțiunile de parte, terț și având-cauză ✓ Să examineze excepțiile de la principiul relativității efectelor actului juridic 	4
TEMA 12. NULITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL 1. Noțiunea și clasificarea nulității actului juridic civil. 2. Efectele nulității actului juridic civil.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să dea definiția nulității actului juridic civil ✓ Să prezinte funcțiile nulității ✓ Să expună concepțiile despre nulitate ✓ Să delimiteze nulitatea de alte cauze de ineficacitate a actelor juridice civile ✓ Să efectueze clasificarea nulității actului juridic civil în funcție de diferite criterii de clasificare ✓ Să analizeze cauzele de nulitate absolută și cele 	8

	<ul style="list-style-type: none"> de nulitate relativă a actului juridic civil ✓ Să cerceteze regimul juridic al nulității absolute a actului juridic civil ✓ Să facă o corelație între efectele nulității actului juridic civil, în general, și a actelor juridice din domeniul dreptului familiei, dreptului muncii, dreptului procesual civil etc. ✓ Să studieze regimul juridic al nulității relative a actului juridic civil ✓ Să dea definiția efectelor nulității actului juridic civil ✓ Să analizeze principiul retroactivității efectelor nulității actului juridic civil și excepțiile de la acest principiu ✓ Să cerceteze principiul repunerii în situația anterioară – <i>restitutio in integrum</i> – și excepțiile de la acest principiu ✓ Să studieze principiul anulării actului subsecvent ca urmare a anulării actului inițial – <i>resoluto iure dantis, resolvitur jus accipientis</i> – și excepțiile de la acest principiu ✓ Să examineze principiile de drept care înlătură regula <i>quod nullum est, nullum producit effectum</i> și anume: <i>principiul conversiunii actului juridic; principiul error communis facit jus</i> și <i>principiul răspunderii civile delictuale</i> 	
TEMA 13. REPREZENTAREA ÎN DREPTUL CIVIL 1. Noțiunea de reprezentare. 2. Felurile reprezentării. 3. Noțiunea de procură. 4. Termenul și forma procurii.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să prezinte noțiunea de reprezentare ✓ Să enunțe importanța reprezentării ✓ Să delimiteze tipurile reprezentării ✓ Să analizeze temeiurile apariției împuternicirii de a reprezenta ✓ Să cunoască durata împuternicirilor ✓ Să cerceteze noțiunea, forma și termenul procurii ✓ Să studieze reprezentarea fără împuterniciri sau cu depășirea împuternicirilor 	4
TEMA 14. TERMENELE ÎN DREPTUL CIVIL 1. Noțiunea și categoriile termenilor. 2. Calculul termenilor.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să prezinte definiția termenelor în dreptul civil ✓ Să cunoască clasificarea termenelor în dreptul civil ✓ Să identifice modalitățile de calculare a termenelor 	4
TEMA 15. PRESCRIȚIA EXTINCTIVĂ 1. Clasificarea termenilor de prescripție. 2. Data începerii cursului prescripției extinctive. 3. Calculul termenilor de prescripție. 4. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției extinctive. 5. Repunerea în termenul de prescripție.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Să prezinte definiția prescripției extinctivă ✓ Să analizeze reglementarea legală a acestei instituții ✓ Să identifice natura juridică a prescripției extinctive ✓ Să efectueze delimitarea prescripției extinctive față de prescripția achizitivă, față de decădere și față de termenul extinctiv ✓ Să caracterizeze efectul prescripției extinctive ✓ Să cerceteze modurile de executare a obligațiilor ✓ Să cunoască clasificarea termenelor de prescripție extinctivă în funcție de diferite 	8

	<p>criterii de clasificare</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Să studieze domeniul de aplicare a prescripției extinctive ✓ Să identifice modalitățile de calculare a termenelor de prescripție extintivă ✓ Să examineze regula generală privind începutul curgerii termenului de prescripție extintivă ✓ Să exemplifice situațiile pentru care sunt instituite reguli speciale privind începutul curgerii termenului de prescripție extintivă ✓ Să definească suspendarea prescripției extinctive ✓ Să analizeze cauzele de suspendare a prescripției extinctive ✓ Să cerceteze efectele suspendării prescripției extinctive ✓ Să definească întreruperea prescripției extinctive ✓ Să prezinte cauzele de întrerupere a prescripției extinctive ✓ Să efectueze un studiu asupra efectelor întreruperii prescripției extinctive ✓ Să definească repunerea în termenul de prescripție ✓ Să expună reglementarea legală a repunerii în termenul de prescripție ✓ Să justifice existența instituției repunerii în termenul de prescripție ✓ Să cunoască limita în timp în care poate fi cerută repunerea în termenul de prescripție ✓ Să distingă efectele repunerii în termenul de prescripție 	
--	---	--

VI. SUGESTII PRIVIND REALIZAREA LUCRULUI INDEPENDENT AI STUDENȚILOR

Subiecte, probleme	Modalități de realizare	Modalități de evaluare
<p>1. Analiza în literatura de specialitate din țară și de peste hotare a instituțiilor studiate.</p> <p>2. Cunoașterea prevederilor Codului civil și a altor acte normative în materie din țară.</p> <p>3. Studiarea practicii judiciare în domeniu, analiza hotărârilor Plenului Curții Supreme de Justiție și a altor instanțe judecătorești.</p>	<p>1. Consultarea legislației și a literaturii de specialitate din țară și de peste hotare în materia vizată.</p> <p>2. Elaborarea unor referate în materia instituțiilor părții generale a dreptului civil</p> <p>3. Analiza dispozițiilor părții generale a Codului civil în materia studiată în comparație cu prevederile altor acte normative.</p> <p>4. Examinarea comentariilor Codului Civil ce privesc instituțiile părții generale a dreptului civil.</p> <p>5. Studiarea practicii judiciare în domeniu.</p>	<p>- Evaluare curentă în cadrul seminarelor.</p> <p>- Prezentarea rezultatelor cercetărilor în cadrul conferințelor științifice.</p> <p>- Publicarea materialelor științifice în revistele de specialitate.</p> <p>- Expunerea rezultatelor cercetărilor în cadrul tezelor de an și de licență.</p>

VII. TEMATICA ORIENTATIVĂ A TEZELOR DE AN / LICENȚĂ

1. Acțiunea legii civile
2. Capacitatea juridică civilă a persoanei fizice
3. Identificarea persoanelor fizice în raporturile juridice civile
4. Declararea dispariției și a decesului persoanei fizice
5. Ocrotirea unor categorii de persoane fizice prin mijloace de drept civil
6. Înființarea persoanelor juridice
7. Încetarea activității persoanelor juridice
8. Conținutul raportului juridic civil
9. Obiectul raportului juridic civil
10. Condițiile de validitate ale actului juridic civil
11. Aspecte de drept civil comparat vizând reglementarea modalităților actului juridic civil
12. Regimul juridic al actelor cu titlu gratuit în legislația Republicii Moldova
13. Reglementarea actelor juridice încheiate sub condiție în concepția legislației civile a Republicii Moldova
14. Nulitatea actelor juridice civile
15. Instituția reprezentării în dreptul civil
16. Delimitarea prescripției extinctive
17. Domeniul de aplicare a prescripției extinctive
18. Cursul prescripției extinctive

VIII. EVALUARE

Pentru evaluarea cunoștințelor și competențelor dobândite, pe parcursul semestrului, la seminariile studenții vor expune conținutul disciplinei predat la orele teoretice, vor rezolva spețe pentru fiecare instituție studiată și vor susține o serie de lucrări de control sub forma de teste.

La sfârșitul cursului, pentru verificarea finală a cunoștințelor și competențelor, studenții vor susține un examen. Subiectele de examinare vor fi formulate reieșind din finalitățile unității de curs și competențele speciale. Nota de la examen constituie 40% din nota finală, iar 60 % revin notei medii acumulate la seminariile, $N_f = 0,4x n_i + 0,6x n_e$, unde N_f – nota finală; n_i – media notelor pentru sarcinile de lucru independent, n_e – nota de la examen.

IX. SUBIECTE PENTRU EXAMEN

1. Definiția, obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil;
2. Rolul dreptului civil în dreptul comun. Principiile dreptului civil;
3. Delimitarea dreptului civil față de alte ramuri de drept;
4. Izvoarele dreptului civil;
5. Acțiunea legii civile;
6. Noțiunea de raport juridic civil. Subiectele raportului juridic civil;
7. Persoana fizică - subiect al raportului juridic civil. Capacitatea juridică a persoanei fizice.
8. Individualizarea persoanelor fizice;
9. Declararea dispariției persoanei fizice;
10. Efectele prezentării persoanei declarate dispărută;
11. Declararea decesului persoanei fizice;
12. Efectele prezentării persoanei declarate moarte;
13. Persoana juridică - subiect al raportului juridic civil;
14. Clasificarea persoanelor juridice;
15. Capacitatea juridică a persoanei juridice;
16. Înființarea și înregistrarea de stat a persoanelor juridice;
17. Atributele de identificare ale persoanelor juridice;
18. Reorganizarea persoanei juridice;
19. Încetarea activității persoanelor juridice;

20. Conținutul raportului juridic civil. Definiția dreptului subiectiv civil;
21. Clasificarea drepturilor subiective civile după gradul lor de opozabilitate;
22. Clasificarea drepturilor subiective civile după natura conținutului lor;
23. Obiectul raportului juridic civil;
24. Bunurile – obiect al raportului juridic civil;
25. Corelația dintre lucruri și bunuri. Corelația dintre bunuri și patrimoniu;
26. Clasificarea bunurilor în funcție de natura lor și după regimul circulației juridice;
27. Clasificarea bunurilor după modul în care sunt determinate și după cum pot sau nu fi împărțite fără să-și schimbe destinația lor;
28. Clasificarea bunurilor după cum folosirea lor implică ori nu consumarea ori înstrăinarea lor și după corelația dintre ele;
29. Clasificarea bunurilor după modul lor de percepere și în funcție de destinația lor concretă;
30. Clasificarea bunurilor după cum se pot sau nu înlocui unele cu altele în executarea unei obligații și după cum produc sau nu fructe;
31. Banii și titlurile de valoare ca obiecte ale raportului juridic civil. Principalele titluri de valoare;
32. Acțiunile și serviciile ca obiecte ale raportului juridic civil. Rezultatele activității intelectuale ca obiecte ale raportului juridic civil;
33. Noțiunea și însemnătatea drepturilor personale nepatrimoniale;
34. Conținutul dreptului de onoare, demnitate și reputație profesională;
35. Răspândirea afirmațiilor ce aduc atingere onoarei, demnității și reputației profesionale;
36. Mijloacele juridice de restabilire a onoarei, demnității și reputației profesionale;
37. Noțiuni generale despre faptul juridic;
38. Clasificarea faptelor juridice;
39. Noțiuni generale despre actul juridic;
40. Clasificarea actelor juridice după numărul părților participante;
41. Clasificarea actelor juridice în funcție de scopul urmărit;
42. Clasificarea actelor juridice după efectele produse, după importanța lor și după modul de formare;
43. Clasificarea actelor juridice în funcție de conținutul lor, în funcție de momentul în care actul juridic își produce efectele și după rolul voinței părților în stabilirea conținutului lor;
44. Clasificarea actelor juridice în funcție de legătura lor cu modalitățile, după criteriul raportului dintre actele juridice și după criteriul legăturii lor cu cauza;
45. Clasificarea actelor juridice după criteriul modalității încheierii lor, după criteriul reglementării și denumirii legale și după modul de executare;
46. Condițiile de validitate ale actului juridic civil. Capacitatea de a încheia actul juridic;
47. Consimțământul – condiție de validitate a actului juridic civil. Condițiile de validitate ale consimțământului;
48. Viciile de consimțământ;
49. Obiectul actului juridic civil. Condițiile de validitate ale obiectului actului juridic civil;
50. Cauza și forma actului juridic civil;
51. Termenul – modalitate a actului juridic civil;
52. Condiția – modalitate a actului juridic civil;
53. Sarcina – modalitate a actului juridic civil;
54. Efectele actului juridic civil;
55. Nulitatea actului juridic civil – noțiunea și funcțiile nulității;
56. Criteriile de clasificare a nulității actelor juridice civile;
57. Efectele nulității actelor juridice civile;
58. Reprezentarea în dreptul civil, felurile reprezentării.
59. Temeiurile apariției împuternicirii.
60. Activitatea în numele altei persoane fără împuternicire;
61. Noțiunea, termenul și forma procurii;
62. Termenele în dreptul civil: definiția, natura juridică și clasificarea termenelor;
63. Calcularea termenelor în dreptul civil;
64. Prescripția extinctivă. Clasificarea termenilor de prescripție;

65. Data începerii cursului prescripției extinctive;
66. Calculul termenilor de prescripție;
67. Întreruperea prescripției extinctive;
68. Suspendarea cursului prescripției extinctive;
69. Repunerea în termenul de prescripție pierdut.

X. EVALUAREA CURENTĂ ȘI FINALĂ A CUNOȘTINTELOR STUDENȚILOR

1. Evaluări sumative periodice: lucrări de control; testări. Evaluarea finală: examen.

Model:

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra de Drept**

**Aprob
Șef Catedră**

TEST

pentru susținerea examenului la unitatea de curs „Introducere în dreptul civil”

Anul II, grupa _____

Numele, prenume studentului _____

1. Interpretați următoarea dispoziție legală: art.6 C.civ. „Acțiunea în timp a legii civile”
„(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.
(2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.
(3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.
(4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.
(5) În situațiile prevăzute la alin.(4), dispozițiile legii noi se aplică modalităților de exercitare a drepturilor sau de executare a obligațiilor, precum și de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispozițiilor ei imperative sunt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic”.
2. Prezentați definiția și structura raportului juridic civil.
3. Identificați carențele strecurate în definiția legală dată actului juridic prin dispozițiile art.195 C.civ. intitulat „Noțiunea actului juridic”, care prevede: „Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile”.

4. Efectuați analiza consimțământului – condiție de validitate a actului juridic civil.

5. Comentați definiția legală a obiectului actului juridic civil dată de art.206 al.1 C.civ. care prevede: „*Obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic*”. Efectuați o comparație între obiectul actului juridic civil și obiectul raportului juridic civil.

6. Principiul *pacta sunt servanda* reprezintă:
  - a) forța obligatorie a actului juridic civil;
  - b) irevocabilitatea actului juridic civil;
  - c) relativitatea efectelor actului juridic civil.

7. Examinați excepțiile de la principiul relativității efectelor actului juridic.

8. Efectuați analiza principiului „*quod nullum est, nullum producit effectum*”.

9. Prin prescripție extinctivă se stinge:
  - a) dreptul la acțiune în sens material;
  - b) dreptul la acțiune în sens procesual;
  - c) dreptul subiectiv civil.

10. Comentați răspunsul la subiectul nr.9.

XI. RESURSE INFORMAȚIONALE ALE UNITĂȚII DE CURS

1. CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18 august 1994, nr.1;
2. CODUL CIVIL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003, MOLDPRES, Chișinău, 2002.
3. Andrei Petru P., Apetrei I., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANA FIZICĂ, Editura Ankarom, Iași, 1998;
4. Avornic Gh., Aramă E., Negru B., Costăș R., TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI, Ediția I, Editura CARTIER Juridic, 2004;
5. Baieș S., Roșca N., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANA FIZICĂ. PERSOANA JURIDICĂ, Editura Cartier Juridic, Chișinău, 2005;
6. Baieș S., Roșca N., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANA FIZICĂ. PERSOANA JURIDICĂ, Ediția a IV-a, Chișinău, 2011;
7. Beleiu Gh., DREPT CIVIL ROMÂN. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL. SUBIECTELE DREPTULUI CIVIL, Editura Șansa, București, 1998;
8. Boca, S. EFECTELE NULITĂȚII ACTELOR JURIDICE CIVILE, teză de doctor în drept, Chișinău, 2013;
9. Boroș G., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANELE, Editura ALL BECK, București, 2001;
10. Cantacuzino M.B., ELEMENTE DE DREPT CIVIL, Editura ALL, București, 1998;
11. Ciochina D., DREPT CIVIL. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL, Editura Universul Juridic, București, 2012;
12. COMENTARIUL CODULUI CIVIL AL REPUBLICII MOLDOVA / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II, Editura ARC, Chișinău, 2005;
13. Cosmovici Paul Mircea, DREPT CIVIL. INTRODUCERE ÎN DREPT CIVIL, Editura ALL, București, 1994;
14. Drăghici P., Popa N., DREPT CIVIL. IDEEA CURGERII TIMPULUI ȘI CONSECINȚELE EI JURIDICE, Editura ALL, București, 2002;
15. Farcaș N., Farcaș A., DREPT CIVIL. PERSOANELE, Editura Universul Juridic, București, 2012;
16. Florescu G. NULITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL, Editura Hamangiu, București, 2008;
17. Hamangiu C., Rosetti-Bălănescu I., Băicoianu Al., TRATAT DE DREPT CIVIL ROMÂN, VOL.I, Editura ALL, București, 1998;
18. Nicolae M. TRATAT DE PRESCRIPTIE EXTINGTIVA, Editura Universul Juridic, București, 2010 ;
19. Pînzari, V. UNELE CONSIDERENTE CU PRIVIRE LA DEFINIREA ACTULUI JURIDIC ÎN CODUL CIVIL AL REPUBLICII MOLDOVA, Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Nr.1-2/2004, anul XLIX, p.115 – 121;
20. Pînzari, V. ACȚIUNEA NORMELOR JURIDICE ÎN TIMP – OBSERVAȚII ASUPRA REGLEMENTĂRII INSTITUȚIEI ÎN LEGISLAȚIA REPUBLICII MOLDOVA / L'action Des Normes Juridiques Dans Le Temps - Observations Sur Son Régime En Moldavie, <http://studia.law.ubbcluj.ro/articole.php?an=2011>
21. Răusch Șt., Ungureanu T., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANA FIZICĂ. PERSOANA JURIDICĂ, Ediția II, Editura Fundației "Chemarea", Iași, 1997;
22. Reghini I., Diaconescu Ș., INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL, Vol.I, Editura „Sfera Juridică”, Cluj-Napoca, 2004;
23. Reghini I., Diaconescu Ș., Vasilescu P., INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL, Vol.II, Editura „Sfera Juridică”, Cluj-Napoca, 2007;
24. Reghini I., Diaconescu Ș., Vasilescu P., INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL, Ediția a 2-a, Editura „Sfera Juridică”, Cluj-Napoca, 2008;
25. Stoica V. Rezoluțiunea și rezilierea contractelor civile, Editura ALL EDUCAȚIONAL, București, 1997;
26. Ungureanu O., DREPT CIVIL. INTRODUCERE, Editura ALL BECK, București, 2000;

27. Ungureanu O., Jugastru C., DREPT CIVIL. PERSOANELE, Editura Rosetti, București, 2003;
28. Ungureanu O., Munteanu C., DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ, Editura Universul Juridic, București, 2013;
29. Ungureanu, C.T. DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ. PERSOANELE, Ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2013;
30. Vasilescu P., RELATIVITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL. REPERE PENTRU O NOUĂ TEORIE A ACTULUI JURIDIC CIVIL, Editura „Rosetti”, București, 2003.